

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi
kirsi.paivansalo@stm.fi

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi aikuiskoulutustukietuuksista annetun lain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jossa ehdotetaan uudistettavaksi soviteltua aikuiskoulutustukea ja palkansaajan aikuiskoulutustuen määräytymistä koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi täsmentäviä muutoksia toimeenpanoa sekä yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntämistä ja hakumenettelyä koskeviin säännöksiin.

Suomen Kuntaliitto pitää luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi aikuiskoulutustukietuuksista annetun lain muuttamisesta myönteisenä ja ajankohtaisena. Työelämän jatkuvat muutokset edellyttävät työssä tarvittavan osaamisen päivittämistä ja uudistamista palvelujen kehittämiseksi, tuottavuuden parantamiseksi sekä työllisyyden varmistamiseksi.

Suomen Kuntaliitto kannattaa hallituksen esityksen mukaista tavoitetta, joka edistää palkansaajien mahdollisuutta samanaikaiseen aikuiskoulutustuella opiskeluun ja työntekoon. Esitetty uudistus liittyy jatkuvaan oppimiseen ja lisää aiempaa paremmin mahdollisuuksia lyhytkestoiseenkin koulutukseen aikuiskoulutustuella. Esitys liittyy siten ajankohtaiseen jatkuvan oppimisen edistämiseen.

Esityksen tavoitteena on työmarkkinakeskusjärjestöjen tekemän aloitteen mukaisesti kannustaa palkansaajia työuran aikaiseen osaamisen kehittämiseen ja ylläpitämiseen edistämällä palkansaajien mahdollisuutta samanaikaiseen aikuiskoulutustuella opiskeluun ja työntekoon ja kannustaa myös matalasti koulutettuja ja/tai matalapalkka-aloilla työskenteleviä edistämään näin omaa osaamistaan.

Hallituksen esityksen perusteluissa on kuvattu kattavasti nykytilaan liittyviä ongelmia. Eräs keskeisimmistä on, että aikuiskoulutustuki vaikuttaa kohdentuvan merkittävässä määrin jo valmiiksi korkeasti koulutetuille henkilöille, jotka tavoittelevat uutta korkea-asteen tutkintoa. Lisäksi aikuiskoulutustuen käyttö on Suomessa voimakkaan naisvaltaista: vuosina 2011-2018 aikuiskoulutustukea saaneista noin 76 prosenttia oli naisia. Noin 46 prosentilla tuen saajista on ollut jo lähtötason koulutuksenaan korkea-asteen koulutus. Tuki ei esityksen mukaan nykyisellään myöskään vaikuta edistävän työn ja opiskelun yhdistämistä.

Esityksessä todetaan, että etuuden suuruuden määräytymisperusteisiin ehdotetut muutokset supistaisivat aikuiskoulutustuen etuusmenoa arviolta 5,3 prosentilla. Vuoden 2018 etuusmenoon (173,5 miljoonaa euroa) suhteutettuna tämä vähentäisi etuusmenoa runsaalla 9 miljoonalla eurolla vuodessa. Muistiossa todetaan, että arvio on staattinen eikä sisällä mahdollisia käyttäytymisvaikutuksia.

Opiskelijan kannalta esitys selkeyttää aikuiskoulutustuen hakemista ja ennakoitavuutta, mikä on omiaan edistämään aikuiskoulutustuen käyttöä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Terhi Päivärinta
johtaja, opetus ja kulttuuri

Hannele Salminen
kehittämispäällikkö